

Γιώργος Νταλιάνης

Αντιέρευνα πάνω στο Αντιεξουσιαστικό Κίνημα

Απάντηση στη Λασπολογία

I

Εδώ και διακόσια περίπου χρόνια ένας πολυμέτωπος, αμείλικτος, σκληρός πόλεμος έχει ξεσπάσει μέσα στην ανθρώπινη κοινωνία. Δεν πρόκειται γενικά για την «πάλη των τάξεων», όπως αντιλαμβάνονται τους κοινωνικούς αγώνες όσοι δεν διαθέτουν παρά μια πρόχειρη κοινωνιολογία. 1 Ούτε για «πάλη για την εξουσία» που συνήθως έχει «κανόνες παιχνιδιού» - μολονότι οι εμπόλεμοι πολλές φορές τους παραβιάζουν - όπου οι αντίπαλοι δεν διαφέρουν ουσιαστικά στην ψυχοσύνθεση και ίσως και στους σκοπούς.

Είναι ένας βαθύτερος, θανάσιμος, εξοντωτικός πόλεμος: είναι εκείνος μεταξύ Αρχής και Αναρχίας, Εξουσίας και Ελευθερίας, όπου συγκρούονται δύο κόσμοι ριζικά αντίθετοι, ο κόσμος του ετεροκαθορισμού μ' εκείνον του αυτοκαθορισμού. Στόχος της Αρχής είναι η εξόντωση της Αναρχίας και στόχος της Αναρχίας είναι η εξόντωση της Αρχής.

Στον αγώνα της ενάντια στους αγωνιστές της Ελευθερίας η Εξουσία χρησιμοποιεί όλα τα μέσα. Πάνω απ' όλα είναι αποκαλυπτικό το πώς η Εξουσία χαρακτηρίζει αυτούς που την πολεμούν. Όταν ο William Godwin με την Έρευνα σχετικά με την Πολίτικη Δικαιοσύνη (1793) έριχνε δημόσια το γάντι στην Εξουσία, η «επαναστατική» της έκφραση στη Γαλλία χαρακτήρισε «αναρχικούς» και «τρελούς» όσους πίστευαν, ακόμη γενικά και αόριστα, στην αυτοοργάνωση του λαού σαν μέσο για τη χειραφέτησή του και δυσπιστούσαν στην «επαναστατική κυβέρνηση». Αυτή η σύνδεση «αναρχίας» και «τρέλας», η πρόσδεση στο όνομα «αναρχικός» μιας μυστηριώδους και άκρως αντικοινωνικής έννοιας, επαναλαμβάνεται σαν επωδός απ' όλες τις μετέπειτα κυβερνήσεις, συντηρητικές, «δημοκρατικές» ή «προοδευτικές».

Ο γνωστός για τα αμαρτήματα και τις ατασθαλίες του «Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη» μέσω της (ψευδο) δημοκρατικής του εφημερίδας *Τα Νέα* από Δευτέρα 17 Μαΐου έως Παρασκευή 21 Μαΐου 1976 προφασίστηκε πως κάνει μια έρευνα με θέμα: «Υπάρχουν αναρχικοί και στην Ελλάδα;» «Η μεγάλη έρευνα για ένα "σκληρό" θέμα» αναλαμβάνεται από τον γνωστό Λεύτερη Παπαδόπουλο που φροντίζει να διασαφηνίσει ο ίδιος το «βρωμερό ποιόν» του. Λέει ο ίδιος σε μια ερώτησή του:

«Εντέλει, ποιοι είναι οι αναρχικοί; Δε θα μου πείτε κάποιο όνομα; Εφόσον η αστυνομία σας ξέρει, θα μπορούσα να μάθω εύκολα...» (Υπογράμμιση δική μου). *Τα Νέα*, 17 Μαΐου 1976.

Η αφέλεια και η αυθάδεια ταυτόχρονα του δημοσιογράφου-συνεργάτη της Αστυνομίας Παπαδόπουλου σ' αφήνουν εμβρόντητο. Τι ν' απαντήσει κανείς; Να υπενθυμίσει στον Παπαδόπουλο ότι ο αντικειμενικός δημοσιογράφος - αν βέβαια υπάρχει αυτό το είδος μέσα σ' έναν τύπο που 'γινε, όπως ο ίδιος κολακεύεται να αυτοαποκαλείται, «τέταρτη εξουσία», μ' άλλα λόγια έχει ολοκληρωθεί άμεσα ή έμμεσα, συνειδητά ή ασυνείδητα, με αντάλλαγμα ή δωρεάν στο status quo - δεν καταφεύγει στην Αστυνομία, αλλά, όταν «ερευνά» ένα τέτοιο θέμα, ψάχνει ο ίδιος; Ότι υπάρχουν έντυπα, πρωτότυπα κείμενα, μεταφράσεις κ.λπ. επώνυμες και με διευθύνσεις; Θα 'ταν περιττό κάτι τέτοιο. Δεν ιδρώνει εύκολα το αυτί ενός ανθρώπου που υπόσχεται «έρευνα» και κάνει λασπολογία.

Η λασπολογία του Παπαδόπουλου δεν θα άξιζε τον κόπο να προσεχτεί καν από κάθε ελεύθερα σκεπτόμενο άνθρωπο. Αλλά αφού, όπως λέει ο ίδιος ο «δημοκρατικός» κατασκευαστής της «κοινής γνώμης», *Τα Νέα* διαβάζονται από εκατοντάδες χιλιάδες κόσμου (*Τα Νέα*, 21.5.1976) καταλαβαίνει κάποιος εύκολα τη δυνατότητα επηρεασμού της «κοινής γνώμης», όπως ο ίδιος ο τύπος αποκαλεί τη γνώμη που κατασκευάζει. Είναι σίγουρο ότι μέσα στο γενικότερο κλίμα που καλλιεργεί το ελληνικό κατεστημένο, ενάντια σε κάθε διαφωνία και μέσα στην τρομοκρατική ατμόσφαιρα ενάντια στην «Αναρχία», που εξαπολύει ο «πεφωτισμένος» καραμανλικός βοναπαρτισμός, είναι σίγουρο ότι η παπαδοπουλική λασπολογία πιάνει τόπο. Ξέρει καλά ο Παπαδόπουλος την «έλλειψη υλικών δυνατοτήτων για ν' αμυνθούμε» όπως λέει η προκήρυξη της Ομάδας Αναρχικών Εργαζομένων στις 18.5.76 (βλ. παράρτημα). Και προχωρεί με τις «γνώσεις» που του παρέχει η ειδικότητά του ως κατασκευαστή της «κοινής γνώμης», στην επιχείρηση «Λάσπη κατά του αντιεξουσιαστικού κινήματος».

Έπειτα από διακόσια περίπου χρόνια τίποτα δεν έχει αλλάξει στη μεθοδολογία του status quo στον πόλεμό του ενάντια στους αγωνιστές της ελευθερίας. Η επισκόπηση που ακολουθεί γίνεται για να αποκαλυφθεί αυτή η μεθοδολογία όπως εκδηλώνεται μέσα από μια «δημοκρατική» «επιχείρηση κατασκευής της “κοινής γνώμης”».

II

Ο Λ. Παπαδόπουλος αρχίζει τη «μεγάλη έρευνα για ένα “σκληρό” θέμα» μ' ένα προοίμιο που δείχνει, απλά τάχα, πως αντιμετωπίζει δήθεν το πρόβλημα στις φυσικές του διαστάσεις, αλλά στην πραγματικότητα δεν κάνει τίποτα άλλο παρά να αποκαλύπτει πόσο ηλίθιοι είναι οι άνθρωποι που επανδρώνουν τους μηχανισμούς της εξουσίας. Ή τουλάχιστον έτσι δείχνουν. Και να πώς αρχίζει η «μεγάλη έρευνα»;

«Νόμιζα πως δεν υπάρχουν αναρχικοί στην Ελλάδα!»...

Αν ο πρώτος τυχόν ηλίθιος πίστευε αυτό δε θα 'χε μεγάλη σημασία. Αλλά ο «δημοκρατικός» κατασκευαστής της «κοινής γνώμης» δεν έχει στοιχειώδη λογική. Γιατί να μην υπάρχουν αναρχικοί στην Ελλάδα; Σε μια εποχή που η Γη ολόκληρη έχει γίνει ένα χωριό (όπως έχει πει χαρακτηριστικά ο Μακ Λιούαν), που τα «μέσα μαζικής επικοινωνίας» έχουν κλείσει στο τεράστιο δίκτυο τους όλη την υδρόγειο δεν υπάρχουν πια καθαρά «εθνικά» προβλήματα. Και όμως ένας «λειτουργός» αυτών των «μαζικών μέσων» κάνει πως αγνοεί αυτή την άτεγκτη πραγματικότητα. Αλλά ας μην απατηθεί κανείς. Ο Παπαδόπουλος ψεύδεται σκόπιμα. Ο Παπαδόπουλος γνώριζε και γνωρίζει πολλά πράγματα γύρω από το αντ/εξουσιαστικά κίνημα.

Κάνει όμως ένα τεράστιο λάθος. Νόμιζε πως βρήκε αναρχικούς, «μερικούς από ατσάλι και άλλους από νάιλον» (*Τα Νέα*, 18.5.76), αλλά δεν κατόρθωσε να βρει ούτε έναν οποιασδήποτε κατασκευής. Γιατί βρήκε απλώς δύο (2) ανθρώπους που από τη στιγμή που συνεργάστηκαν μαζί του έπαψαν να 'ναι (μολονότι μπορεί να επιμένουν να λέγονται) αναρχικοί. Την παράσταση συμπλήρωσαν δύο «συμπαθούντες» που μίλησαν για «Πρόβορς» ο ένας (*Τα Νέα*, 18.5.76) και ο άλλος, που παρουσιάστηκε δήθεν απαλλαγμένος από προκαταλήψεις, για την κοινωνική βάση των αναρχικών, δεχόμενος ότι είναι «μικροαστική», επαναλαμβάνοντας έτσι το γνωστό σταλινικό ορισμό του Φιλοσοφικού Λεξικού.

Ας δούμε όμως πώς συνεχίζει το προοίμιο της «μεγάλης έρευνας»: «Πίστευα πως αυτοί που γράφουν στους τοίχους “Το Αιγαίο ανήκει στα ψάρια του” είναι μερικά παλιόπαιδα, που δεν έχουν δουλειά, αλλά έχουν χιούμορ και σκαρώνουν τέτοια συνθήματα “για πλάκα”».

(...) Οι προθέσεις, από την αρχή ξεκάθαρες, εκδηλώνονται τώρα. Επίκειται τρομοκρατία στην Ελλάδα! απαντούμε στο «δημοκράτη»: De tefabula narratur! Γιατί η επικείμενη τρομοκρατία -τρομοκρατία υπάρχει είναι όμως τρομοκρατία του κράτους, που ενισχύει ο «δημοκράτης» - δεν είναι παρά πρόσχημα που, όπως τονίστηκε από την επομένη της ανοιχτής λασπολογίας, δεν αποβλέπει παρά να προετοιμάσει το έδαφος για την εξαπόλυση αστυνομικής καταστολής εναντίον μας και ενάντια σε κάθε ελεύθερο άνθρωπο». De te fabula narratur! Γιατί όπως απέδειξε η λασπολογία κατά του «κομμουνισμού» έτσι και η λασπολογία, κατά του «αναρχισμού» -πρόκειται ουσιαστικά για το ίδιο πράγμα, γιατί μόνο η αυτοκυβέρνηση της κοινωνίας που υποστηρίζει εδώ και διακόσια χρόνια το αντιεξουσιαστικό κίνημα αξίζει τον όρο «κομμουνισμός»- δεν απειλεί μόνο τους sticto sensu αναρχικούς. Ήδη την ώρα που γράφονται αυτές οι λέξεις (22.5.76) η κυβέρνηση επισείει τον κίνδυνο της «αναρχίας» και φυσικά απειλεί να πατάξει τους υποκινητές της. Αυτά φυσικά τα γνωρίζει άριστα ο εθελουφλών «δημοκράτης», δεν λέει όμως ούτε λέξη για τον αστυνομικό ορισμό του «αναρχικού».

Ας επαναλάβουμε για δικό του λογαριασμό: De te fabula narratur! Εδώ θα πρέπει να παραχωρήσουμε ορισμένες μισές αλήθειες. «Θέλουν να κατεδαφίσουν αυτό τον κόσμο». Βεβαίως, αλλά όχι εμείς! Η εξουσιαστική κοινωνία θα καταστραφεί μόνο από μια παγκόσμια λαϊκή επανάσταση. Οι αντιεξουσιαστές προετοιμάζουν μόνο και συμβάλλουν στην έκρηξή της, αλλά δεν τη σφετερίζονται. «Δεν θέλουν στη θέση αυτού του κόσμου να χτίσουν κάποιον άλλο στα δικά τους μέτρα!». Σαφώς δεν θέλουμε! Ίσα ίσα, πολεμάμε εκείνους που, συμπεριλαμβανομένου και του «δημοκράτη», φτιάχνουν τον κόσμο κατά την απάνθρωπη εικόνα και ομοίωσή τους...

III

Ότι ακολουθεί στο προοίμιο της «μεγάλης έρευνας» είναι η κορύφωση της ασυδοσίας του λασπολόγου «δημοσιογράφου». Διαβάζουμε:

«Τι είναι αυτοί οι άνθρωποι; Νέοι, κυρίως, παιδιά αστών, που διαβάζουν Μπακούνιν, που έχουν απογοητευθεί (ίσως ο «δημοκράτης» έχει γοητευτεί!) από τα κόμματα της αριστεράς, που έχουν πειστεί βαθύτατα για την ανθρώπινη μοναξιά, που δεν έχουν κανένα ενδοιασμό. Όταν θέλουν - και βρίσκουν - καπνίζουν χασίσι ή “ταξιδεύουν” με LSD. Το θεωρούν πολύ φυσικό. Όταν θέλουν ρίχνονται ανοιχτά στην κοπέλα του φίλου τους. Όταν θέλουν, δουλεύουν (ο Λ. Παπαδόπουλος προφανώς “δουλεύει”). Όταν θέλουν σπάνε βιτρίνες, δέρνουν, βρίζουν και ασχημονούν. Ο νόμος (;) δεν τους ενδιαφέρει, οι κοινωνικές συμβάσεις δεν τους απασχολούν, μισούν το σύστημα, όλη η ζωή, για τους περισσότερους απ’ αυτούς, χωράει στο ρήμα “γουστάρω”!»

Υπάρχουν σίγουρα μερικοί που «ταξιδεύουν» με LSD. Αλλά σίγουρα επίσης ο «δημοσιογράφος» ταξιδεύει πράγματι μέσα από τις σελίδες αστυνομικού μυθιστορήματος. Γιατί δεν γράφει αλήθειες, αλλά μύθους-λάσπες. Για τον «κομμουνισμό» έλεγαν κάποτε πως θέλει τις γυναίκες κοινές! Οι συνήθειες του κατεστημένου - κι ο «δημοκράτης» θα ’ταν σίγουρα γελοίος αν αμφισβητούσε ότι ανήκει στο κατεστημένο - στον πόλεμό του ενάντια στην Ελευθερία δεν άλλαξαν σίγουρα. Όπως δεν άλλαξε και το γεγονός ότι οι πιο «διεφθαρμένοι» κι «ανήθικοι» άνθρωποι σύμφωνα με τα κριτήρια της ίδιας της κατεστημένης ηθικής ήσαν οι άνθρωποι της Εξουσίας. Ήσαν εκείνοι που μιλούσαν πιο πολύ απ’ όλους για «ηθική».

Το ότι οι αντιεξουσιαστές είναι «παιδιά αστών», είπαμε ότι δεν είναι παρά ένας σταλινικός μύθος που εδώ και χρόνια είναι γραμμένος στο Φιλοσοφικό Λεξικό! Ο Μπακούνιν βέβαια ήταν αριστοκράτης, είχε

όμως την τόλμη (όπως κι ο Κροπότκιν αργότερα) να γυρίσει την πλάτη του στα προνόμια και να πεθάνει ως ο χειρότερος εχθρός κάθε προνομίου. Δεν υπάρχει τίποτα το αξιοκατάκριτο στον νέο που γεννιέται «αστός», αλλά απαρνιέται τον αστισμό. Τι λέει ο «δημοκράτης» ή μάλλον ο «δημοσιογράφος» για εκείνους που, ενώ γεννιούνται εργατόπαιδα, μισούν σαν το χειρότερο πράγμα την καταγωγή τους, γίνονται χαφιέδες και δούλοι των αφεντικών τους, θεωρούν στόχο τους το να γίνουν αστοί κ.λπ.;

Το ν' ασχοληθούμε πιο λεπτομερειακά με την παπαδοπουλική λασπολογία στην αποκορύφωσή της δεν θα 'χε παραπέρα νόημα. Δεν μπορούμε όμως παρά να τονίσουμε στο σημείο αυτό ότι ο Παπαδόπουλος δεν συσχετίζει ασυνείδητα τον «τεντιμποϊσμό» με την αναρχία. Πρόκειται για σκόπιμη και ηθελημένη ψευδολογία. (...)

[...]

V

Μας απασχόλησε στις σελίδες αυτές μια οργανωμένη λασπολογία, γιατί έπρεπε να υπάρξει απάντηση. Δεν τρέφουμε την ψευδαίσθηση ότι ξεμπερδέψαμε. Είμαστε βέβαιοι ότι αυτή η εκστρατεία λάσπης, παρ' όλη τη δυσφήμιση του αντιεξουσιαστικού κινήματος, δεν κατόρθωσε να το θάψει, όπως πίστεψε ο Δον Κιχώτης της δημοσιογραφίας, που λέγεται Λευτέρης Παπα-δόπουλος, αλλά κι αυτοί που κρύβονται πίσω του (γιατί ένα όργανο δεν είναι παρά «η φωνή του αφεντικού του»). Η «κάθαρση» στο χώρο του αντιεξουσιαστικού κινήματος ήταν αναγκαία από καιρό και ευτυχώς που οι ψευδοαναρχικοί συνεργάτες του κατεστημένου φρόντισαν οι ίδιοι ν' «αυτοκτονήσουν». Το αντιεξουσιαστικό κίνημα στην Ελλάδα -έτσι δείχνει η ιστορία- δε θα πεθάνει εύκολα. Αντίθετα ανδρώνεται μέρα με την ημέρα και δεν περιμένει παρά τη στιγμή που σ' όλη τη Γη θα σημάνει το σύνθημα της τελικής και μέχρι θανάτου επίθεσης ενάντια στην Εξουσία. Ως τότε θ' αγωνίζεται και θα αυτοοργανώνεται όπως το ίδιο ξέρει.

1. Η «πρόχειρη κοινωνιολογία» αναφέρεται στους μαρξιστές κι όχι στον ίδιο τον Μαρξ. Για τον Μαρξ η θεμελιώδης πάλη, ο θεμελιώδης ανταγωνισμός στη σύγχρονη κοινωνία είναι η πάλη μεταξύ Κεφαλαίου-Εργασίας, αλλά αν πάρουμε υπόψη τι βρίσκεται στη βάση της διαίρεσης σε τάξεις, ο ανταγωνισμός αφορά σε τελευταία ανάλυση το ζεύγος «διευθύνοντες-εκτελούντες». Για τον Κροπότκιν η θεμελιώδης πάλη μολονότι δεν την εκφράζει ρητά, μπορούμε να πούμε ότι είναι εκείνη μεταξύ Κράτους-Αναρχίας. Εκείνοι τον ξεκινούν από την ίδια τη μαρξική (όχι μαρξιστική) θεωρία κι έχουν ξεπεράσει το «μαρξισμό», έχουν έρθει πιο κοντά στον Κροπότκιν και πιο κοντά στο αρχικό νόημα του Μαρξ. Έτσι π.χ. για τον Κορνήλιο Καστοριάδη και τον Έντμοντ Μερ, η θεμελιώδης πάλη είναι εκείνη μεταξύ κυβερνώντων-κυβερνωμένων.

Ένα από τα συμπεράσματα στο οποία οδηγούμαστε επεκτείνοντας τις θέσεις του *Σύμπαντος της Ιεραρχίας* και των *Συμβολών στην Κριτική Θεωρία* [βλ. ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΤΑΛΙΑΝΗΣ, Β. ΠΑΝΤΑΖΗΣ: *Το Σύμπαν της Ιεραρχίας*, Εκδόσεις Αντίλογος, Αθήνα 1976 και ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΤΑΛΙΑΝΗΣ: *Συμβολές στην Κριτική Θεωρία*, Εκδόσεις Αντίλογος, Αθήνα 1977] είναι ότι η θεμελιώδης πάλη είναι όχι απλώς ιστορική ή έστω διϊστορική, αλλά στην ουσία ανθρωπολογική και, ακόμη βαθύτερα, ψυχοβιολογική. Είναι πάλη Εξουσίας - Αντιεξουσίας, που εκτείνεται πέραν της νεόσφαιρας ως τη βιόσφαιρα. Είναι σε τελευταία ανάλυση πάλη μεταξύ Ανθρώπου - Μεταθρώπου.

**Το κείμενο αυτό κυκλοφόρησε σε λινοτυπημένη μπροσούρα (πρτπ. Α5, σελ. 16) το Μάιο του 1976. Περιλαμβάνεται στο βιβλίο Όταν ο Κόκκορας λαλούσε στο σκοτάδι - Ανθολογία αναρχικών κειμένων 1971-1978, σε εισαγωγή, επιμέλεια κειμένων και υπομνηματισμό Μιχαήλ Πρωτοψάλτη, από τις εκδόσεις Βιβλιοπέλαγος (σελ. 276-281), στη σειρά Ιστορία, Πλούς 4ος*